

STANJE ČLOVEKOVIH PRAVIC V SLOVENIJI

Čeprav je RS je pravna država, podpisnica Deklaracije o človekovih pravicah in Konvencije o otrokovih pravicah ter podpisnica Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, in čeprav so človekove pravice in svoboščine zagotovljeni v ustavi in zakonih, kljub temu v RS obstajajo primeri kršitev človekovih pravic.

1. Primeri kršitev človekovih pravic

- **Romi v Sloveniji**

Romi imajo enake pravice kot vsi ostali državljani. Pogosto so tarče nestrpnosti. V vsakdanjem življenju se srečujejo s težavami glede bivalnih razmer, izobraževanja, zaposlovanja, socialnega položaja in zdravstvenega varstva. Soočeni so z izključevanjem in protiromsko usmerjenim lokalnim skupnostim.

- **Povojni izvensodni poboji**

Neposredno po koncu 2. svetovne vojne so se zgodili množični poboji vojnih ujetnikov in civilnega prebivalstva. Bili so usmrčeni brez sodne obravnave in dokazane krivde. Za poboje do danes še nihče ni kazensko odgovarjal. Po RS je evidentiranih okoli 600 množičnih grobišč.

- **Primer izbrisanih**

Leta 1992 je bilo 25.671 oseb izbrisanih s seznama stalnih prebivalcev RS. Z izbrisom so ti ljudje izgubili vse državljske pravice (ostali so brez pravice so šolanja, zdravstvenega zavarovanja, zaposlitve). »Izbrisani so poiskali pravico na evropskem sodišču za človekove pravice, ki je razsodilo v njihov prid. RS jim mora izplačati odškodnino.

2. Pozitivni premiki pri varovanju človekovih pravic

- V RS ni smrtne kazni.
- Imamo demokratični politični sistem, ki spoštuje pravice vseh državljanov.
- Osnovnošolsko izobraževanje se financira iz javnih sredstev.
- Določene zdtavstvene storitve so ljudem na voljo brez dodatnega plačila.
- Brezposelni ob določenih pogojih dobivajo denarno nadomestilo.
- Zaposlene matere so na porodniškem dopustu skoraj eno leto po rojstvu otroka.
- Pravica do pitne vode je zapisana v ustavi.

Teh pravic ne smemo imeti za samoumevne, bile so priborjene in jih moramo čuvati kot pomembno dediščino.